

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdülkadir URALOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN

İzmir Milletvekili

Türkiye'nin dört bir yanında denizler hızla kirlenmekte, koylar petrol türevleriyle, sintine sularıyla ve atıklarla tehdit altına girmektedir. Buna rağmen, Bakanlığın kamuoyuna açık, düzenli ve şeffaf veri paylaşımından kaçındığı görülmektedir.

Bugün ülkemizde sintine sularının ne kadar toplandığı, kayıt dışı boşaltımların boyutu, denetimlerin eksikliği, MARPOL yükümlülüklerinin ne ölçüde yerine getirildiği gibi konular tam bir belirsizlik içindedir.

Denizlerimizi korumak bir tercih değil, uluslararası sözleşmelerle altına imza attığımız bir zorunluluktur. Buna rağmen, yıllardır hem çevre örgütlerinin hem yurttaşların uyarılarına rağmen atık toplama kapasitesi artırılmamış, gerekli denetim mekanizmaları güçlendirilmemiş, ceza süreçleri caydırıcı bir seviyeye getirilmemiştir.

Türkiye'nin doğal varlıklarının, ekonomik bir meta olarak tüketilmesine sessiz kalınamaz. Denetimsiz bırakılmış bir deniz, turizme, balıkçılığa ve halk sağlığına zarar verecektir. Bu nedenle Bakanlığınızın politikalarının, denetimlerinin ve verilerinin şeffaf biçimde ortaya konması kamu yararı açısından zorunludur.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de 2020-2024 yılları arasında deniz araçlarından toplanan sintine suyu, atık yağ, atık balast ve diğer gemi kaynaklı atıkların yıllık toplamı nedir?
2. Türkiye'deki atık kabul tesislerinin mevcut kapasitesi, artan deniz trafiğini karşılamaya yeterli midir? Son 5 yılda kapasite artırımı için hangi somut adımlar atılmıştır?
3. Son 5 yılda Bakanlığınıza bağlı birimlerce gerçekleştirilen denetim sayısı nedir? Denetimlerin kaçında MARPOL ihlali tespit edilmiştir? Bu ihlallerin yıllara göre dağılımı nedir?
4. Tespit edilen MARPOL ihlalleri sonucunda 2020-2024 arasında kaç gemiye idari para cezası verilmiştir? Uygulanan cezaların toplam tutarı nedir? Bu cezaların ne kadarı tahsil edilmiştir?

5. Türkiye karasularında kayıt dışı sintine ve petrol türevi atık boşaltımı konusunda Bakanlığınıza ulaşan ihbar sayısı nedir? Bu ihbarların gerçek olması durumunda ve hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
6. Atık toplama, denetim ve ceza süreçlerinin merkezi, şeffaf ve dijital bir platformda toplanması için Bakanlığınız bir çalışma yürütmekte midir?
7. Türkiye'nin taraf olduğu MARPOL 73/78 sözleşmesi kapsamındaki yükümlülüklerle uyum düzeyi nedir? Hangi maddelerde eksiklikler bulunduğu tespit edilmiştir?
8. Özellikle Akdeniz ve Ege kıyıları gibi yoğun turistik bölgelerde, yaz aylarında faaliyet gösteren yüzer atık toplama teknelerinin sayısı ve kapasitesi yeterli midir? Bu kapasitenin artırılmasına yönelik bir planlama yapılmakta mıdır?